

sport- en beweegnota

2008-2014

Kampen beweegt
Kampen beweegt

Voorwoord

Sport staat midden in de Kamper samenleving. We hebben heel veel inwoners die aan sport doen, heel veel inwoners zijn als vrijwilliger betrokken bij sportverenigingen, ouders en grootouders volgen de (klein)kinderen bij hun sportwedstrijden, op school en na schooltijd op straat is sport (en spel) niet weg te denken..... Sport is een beleidsveld waar heel veel inwoners met inzet en passie mee te maken hebben. Sport geeft ook veel terug in de vorm van plezier, vriendschappen, vorming (winnen en verliezen en respect tonen), een gezonde leefstijl of samen iets tot stand brengen door vrijwilligerswerk.

Die inzet en betrokkenheid is waardevol. De gemeente biedt sportvoorzieningen aan tegen sterk gesubsidieerde tarieven en diverse sportstimuleringsprogramma's en subsidies. Maar een goed sportklimaat kan de gemeente niet alleen in voorzien. Daar is de inzet en medewerking van sporters en niet-sportende vrijwilligers ook hard voor nodig.

De gemeente merkt dagelijks de betrokkenheid en passie van inwoners bij hun sport. Ook in de vorm van wensen en verzoeken aan de gemeente voor bijvoorbeeld steun voor nieuwbouw, uitbreiding van velden, vervanging natuurgras door kunstgras, verbetering van de ontsluiting, uitbreiding van de verlichting, aanleg van een accommodatie die de gemeente nog niet heeft of een bijdrage bij een financieel tekort.

We waarderen veel van de initiatieven, maar helaas heeft de gemeente geen onbeperkte budgetten en zal ze sommige initiatieven wel kunnen steunen en andere niet. De vorige sportnota dateert van 1996 en het is de hoogste tijd voor een actueel beleidskader. In deze sport- en beweegnota hebben we – in overleg met vele betrokkenen – vastgesteld met welke uitdagingen de sport in Kampen te maken heeft. En op basis daarvan hebben we keuzes gemaakt wat de gemeente de komende jaren wil bereiken en welke middelen ze daar voor beschikbaar heeft.

Ik wens u een sportieve toekomst,

Harry de Goede
Wethouder Sport c.a.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Beleidsuitgangspunten	
1.2 Terugblik	
1.3 Vooruitblik	
 2. Huidige situatie	 6
2.1 Inleiding	
2.2 Conclusies	
 3. Nieuw sport- en beweegbeleid	 10
3.1 Het nieuwe beleid	
3.2 Financiële overzicht	

1 Inleiding

1.1 Beleidsuitgangspunten

Kampen beschikt over breed scala aan sportvoorzieningen. Veel inwoners sporten wekelijks één of meerdere malen bij verenigingen/instellingen die gebruik maken van gemeentelijke sportaccommodaties, bij particuliere sportaanbieders of in de openbare ruimte. Een belangrijke voorwaarde voor de bevordering van sporten is dat de voorzieningen goed zijn. Dit betekent goede accommodaties in de vorm van zwemvoorzieningen, sporthallen, sportzalen, sportparken en wandel- en fietspaden.

Naast de wens om te komen tot nieuwe voorzieningen, uitbreiding en modernisering van de bestaande sportcomplexen is het streven gericht om het gebruik tegen betaalbare tarieven te laten plaatsvinden. In het raadsprogramma 2006-2010 zijn verschillende uitgangspunten benoemd die ook in deze nota zijn meegenomen, te weten:

- Zoveel mogelijk mensen doen mee aan sportieve activiteiten (in het bijzonder doelgroepen);
- Toegangsprijzen (tarieven) betaalbaar;
- Bevorderen multifunctioneel gebruik sportaccommodaties (ten behoeve van efficiency en samenwerking);
- Onderzoek naar zelfredzaamheid verenigingen voor wat betreft onderhoudstaken (met oog op transparante verdeling sportsubsidies).

De gemeente Kampen streeft naar een sportieve samenleving en wil dat zoveel mogelijk inwoners aan sport- en beweegactiviteiten deelnemen. Voor specifieke doelgroepen zoals jeugd, senioren, allochtonen en mensen met beperkingen is extra aandacht.

Een bloeiend verenigingsleven is belangrijk voor de sociale infrastructuur van een stad: het verbindt mensen, versterkt sociale verbanden en ontwikkelt talenten van met name jongeren. Dit kan niet zonder sterke en vitale sportverenigingen. Door onder andere de inzet van het beleidsinstrument 'verenigingsondersteuning' (Sportservice Kampen) kan dit verder worden ontwikkeld. Via Sportservice Kampen worden cursussen en scholingen voor sportverenigingen georganiseerd om de verenigingen waar mogelijk te helpen en een bloeiend verenigingsleven in stand te houden of te krijgen.

In het kader van de rijksregeling Buurt, Onderwijs en Sport is samenwerking tussen de organisaties werkzaam binnen de BOS-driehoek belangrijk. In sommige gevallen moet dit op gang gebracht worden en in andere gevallen moet dit aangepast worden. Natuurlijk moeten wij huidige effectieve structuren en samenwerking handhaven en versterken.

Vanuit deze beleidsuitgangspunten is de volgende visie en missie ontwikkeld.

Visie

Sport is leuk om te doen, maar heeft ook op andere terreinen meerwaarde; winnen en verliezen(vorming), mensen ontmoeten(sociale cohesie) en gezondheid (preventie). Om die reden streeft de gemeente naar een sportieve samenleving waar zoveel mogelijk mensen deelnemen aan betaalbare beweegactiviteiten.

Missie

De gemeente Kampen wil alle burgers de mogelijkheid bieden deel te nemen aan activiteiten op het terrein van sport, vanuit het besef dat een regelmatige sportbeoefening een positieve invloed heeft op

zowel de volksgezondheid, de maatschappelijke en sociale integratie, als op de karaktervorming en het welzijnsgevoel van het individu.

1.2 Terugblik

Bij de gemeentelijk herindeling in het jaar 2001 zijn de gemeenten Kampen en IJsselmuiden gefuseerd. De gemeente bestaat sindsdien uit de stad Kampen, IJsselmuiden, Zalk, Wilsum, 's-Heerenbroek, Kamperveen, Grafhorst en Kampereiland en telt bijna 50.000 inwoners. Het sportbeleid is na deze fusie geharmoniseerd. Het sportbeleid van de voormalige gemeente Kampen is daarbij als uitgangspunt gebruikt.

In 1996 heeft de voormalige gemeente Kampen voor het laatst een sportnota ontwikkeld. Deze sportnota was destijds vooruitstrevend op sportstimuleringsgebied. Door het project 'de breedtesportimpuls' in 2003 is ook in de voormalige gemeente IJsselmuiden een actiever sportstimuleringsbeleid gevoerd. Sinds 2007 organiseert de gemeente Buurt Onderwijs Sport (BOS) projecten voor het wegwerken van achterstanden. De laatste jaren heeft 'sport' een andere positie gekregen in de maatschappij. Waar in het verleden sporten gezien werd als leuke vrije tijdsbesteding, wordt 'sport' op dit moment steeds vaker als middel ingezet. Om op al deze ontwikkelingen in te spelen is het wenselijk om een nieuwe sportnota te ontwikkelen. Het cluster sport van de gemeente Kampen is samen met Grontmij/Marktplan in oktober 2007 begonnen met de ontwikkeling van een nieuwe sport- en beweegnota. Afstemming met andere beleidsterreinen in een belangrijk onderdeel tijdens de ontwikkeling van een sport- en beweegnota. Diverse beleidsterreinen binnen de gemeente hebben een bijdrage geleverd aan deze nota. De afdelingen financiën, communicatie, beleidsontwikkeling en advisering, participatie & zorg en onderwijs, sport en cultuur zijn betrokken bij de ontwikkeling van de nota.

De ontwikkeling van deze nieuwe sport- en beweegnota is gestart met een inloopavond op 25 oktober 2007, waarbij alle raadsleden en de Sportraad Kampen waren uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst werd gesproken over de onderwerpen die in de sport- en beweegnota aan de orde dienen te komen. In de vergadering van de commissie Inwoners op 6 november 2007 is het commissievoorstel behandeld. De sportverenigingen hebben door middel van een sportdebat (13 december 2007) en een enquête hun mening kunnen geven over het (toekomstig) sport- en beweegbeleid. De resultaten van deze bijeenkomsten zijn meegenomen en heeft de (concept) sport- en beweegnota opgeleverd. Tijdens de bijeenkomst op 19 mei 2008 hebben de sportverenigingen de (concept) sport- en beweegnota besproken. Op 10 juni 2008 heeft de commissie Inwoners de (concept) sport- en beweegnota besproken. Besprekingen met de sportorganisaties en de commissie Inwoners hebben wij de (concept) sport- en beweegnota op een aantal onderdelen aangepast.

1.3 Vooruitblik

De laatste jaren is de groep sporters ('ongebonden' en commerciële) die buiten de traditionele sportverenigingen actief is toegenomen. In deze sport- en beweegnota wordt ook aandacht besteed aan deze groep sporters. Met deze sport- en beweegnota wordt ingespeeld op diverse landelijke en plaatselijke ontwikkelingen. Rijksregelingen zijn over het algemeen zeer interessant om aan deel te nemen. Deelname aan toekomstige rijksregelingen moet daarom serieus overwogen worden. De zwemvoorzieningen komen in de nota niet aan de orde, omdat hiervoor een zelfstandig traject loopt en de besluitvorming daarover (nog) moet plaatsvinden.

2 Huidige situatie

2.1 Inleiding

De laatste jaren heeft 'sport' een andere positie gekregen in de maatschappij. Sport als middel om een bijdrage te leveren op gebied van gezondheid, sociale cohesie en integratie.

De inhoud van een sportnota heeft daardoor ook een verandering doorgemaakt. In het verleden werd in een sportnota alleen gesproken over gemeentelijke sportaccommodaties. Bij de laatste sportnota in 1996 was het al vooruitstrevend om beleid te ontwikkelen op het gebied van (gemeentelijke) sportaccommodatiezaken én sportstimulering. Bij de ontwikkeling van deze beleidsnota komen naast sportaccommodatiezaken en sportstimulering ook de commerciële- en 'ongebonden' sport(ers) aan bod. In deze beleidsnota wordt aandacht besteed aan zoveel mogelijk vormen van bewegen. Wij spreken dan ook van het nieuwe sport- én beweegbeleid. Voordat we het nieuwe sport- en beweegbeleid aangeven, worden in dit hoofdstuk de conclusies van de huidige situatie op de onderdelen trends en ontwikkelingen, buitensport, binnensport, sportstimulering, tarieven en subsidies doorgenomen.

2.2 Conclusies

Trends en ontwikkelingen

- De sportdeelname in Nederland stijgt heel langzaam. Voor Kampen wordt een groeiscenario aangehouden van circa 2000 tot 3000 verenigingssporters in 2030.
- In Nederland sporten nu ongeveer evenveel mensen in verenigingsverband als daarbuiten (commerciële sport of ongebonden). De ontwikkeling van de georganiseerde sport (verenigingssport) blijft echter achter bij de ongebonden sport.
- Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk Kampenaren gaan of blijven bewegen zijn goede en betaalbare sport- en beweegfaciliteiten belangrijk.
- Het aantal jongeren tot en met 12 jaar en het aantal mensen van 56 jaar en ouder dat lid is van een sportvereniging ligt boven het landelijk gemiddelde. Deze twee doelgroepen zijn via de breedtesportimpuls de afgelopen jaren extra gestimuleerd om aan sport en beweegactiviteiten deel te nemen. De groep 41 tot 55 jarigen is matig vertegenwoordigd binnen de Kamper sportverenigingen.
- Overgewicht is bij met name jongeren in toenemende mate een probleem.

Buitensport

- De (gemeentelijke) buitensportaccommodaties zijn over het algemeen in goede staat.
- Sportverenigingen weten soms niet exact welke beheer- en onderhoudstaken bij de gemeente horen en welke taken zij zelf moeten uitvoeren.
- Het budget voor renovatie van velden is niet meer toereikend om de kwaliteit op peil te houden.
- Een aantal buitensportverenigingen vindt de capaciteit, die voortvloeit uit de door de gemeente gehanteerde VNG-norm voor het gebruik van velden en kleedkamers, onvoldoende.
- Kunstgras vergroot de gebruiksmogelijkheden van deze buitensportaccommodaties.
- Toekomstige capaciteitsproblemen zijn veelal op te lossen door kunstgrasvelden aan te leggen.
- Onderzoeken naar de ervaringen van gebruikers, gemeenten en verenigingen tonen aan dat natuurgas in de meeste gevallen de voorkeur heeft.
- Bij het voetbal levert kunstgras als trainingsfaciliteit een kwaliteitsverbetering op.
- De exploitatielasten van kunstgrasvelden zijn in vergelijking met natuurgasvelden erg zo hoog.
- Hockey Club Kampen en voetbalvereniging Go-Ahead Kampen zijn groeiende en zitten tegen de grens van de maximale capaciteit.
- Voor modelvliegclub Cumulus is nog steeds geen definitieve vestigingsplaats gevonden.
- De druk van de scholen op de buitensportaccommodaties zal zich beter verspreiden over de verschillende sportparken.
- De komende jaren gaat de gemeente bekijken of de voorzieningen op peil zijn en/of er extra voorzieningen moeten worden gecreëerd.
- Bij nieuwe sportaccommodaties wordt ook naar multifunctioneel gebruik door 'ongebonden' sporters gekeken.
- Op een aantal plaatsen in de gemeente is in de toekomst mogelijk sprake van herontwikkeling (o.a. woningbouw). In die situaties zal de gemeente in overleg met de sportvereniging zorg dragen voor een adequate oplossing. Op dit moment speelt dat bij v.v. Wilsum, v.v. s'-Heerenbroek, KWC en v.v. IJ.V.V..

Binnensport

- Het gemeentelijke binnensportaccommodatiebestand is qua onderhoudsstaat goed op peil.
- De bezettingsgraad van de (gemeentelijke) sporthallen en gymnastiekzalen is erg hoog.
- De verwachte bevolkingsgroei, de sportstimuleringsprojecten en de ontwikkelingen rond sportaccommodatie De Maten zal de druk op de binnensportaccommodaties doen toenemen.
- Om in de behoefte te voorzien is extra een extra sporthal noodzakelijk.
- De beperkte mogelijkheden om een sporthal te huren kunnen invloed hebben op de werving en doorgroei van de binnensportverenigingen.
- De behoefte aan extra gymnastiekzalen is voor de sportverenigingen op te lossen door extra gymnastiekzalen in te huren bij onderwijsinstellingen.
- Voor het gebruik van het onderwijs zal in de omgeving van de stationslocatie een sportvoorziening moeten worden gebouwd. Deze ontwikkeling is een unieke mogelijkheid om een sporthal te bouwen.

Sportstimulering

Jeugd in beweging

- Het tegengaan van uitval en negatieve ervaringen met sport begint weldegelijk op de basisschool met goed en leuk bewegingsonderwijs. Een cruciale factor is de aanwezigheid van een goed opgeleide en enthousiaste vakdocent.
- Een steeds groter wordende groep kinderen heeft, vanwege gezondheidsproblemen en/of overgewicht, een motorische achterstand. Zij vragen extra aandacht en een aangepast aanbod.
- De samenwerking met de scholen van het voortgezet onderwijs is erg belangrijk om de groep 12 tot 18 jarigen te bereiken. Draagvlak binnen de school is essentieel om sportstimuleringsprojecten succesvol te laten verlopen.
- De gemeente is bekend met nieuwe sportstimuleringsprogramma's van het kabinet. Wij volgen de ontwikkelingen.

Sport voor ouderen

- Het stimuleren van sport voor ouderen is de afgelopen jaren een belangrijk onderdeel geweest van het sportstimuleringsbeleid. Het GALM-project is daarbij een belangrijke en succesvolle component geweest.
- De groep ouderen wordt de komende jaren in verhouding steeds groter (vergrijzing).

Aangepast sporten

- De gemeente moet initiatief blijven nemen om het sportaanbod voor deze doelgroep op peil te houden.

Verenigingsondersteuning

- Sportverenigingen worden steeds vaker geconfronteerd met (wettelijke) voorwaarden, op het gebied van onder andere financiën, veiligheid, sociale hygiëne en ARBO. De meeste "bijzaken" vragen om specifieke kennis en expertise. Sportverenigingen hebben daar ondersteuning bij nodig.
- Een groot deel van de sportverenigingen heeft de weg naar het sportservicepunt 'Sportservice Kampen' gevonden.

BOS-impuls

- Er zijn stappen gezet om te komen tot BOS-activiteiten. De BOS-impuls maakt de komende jaren deel uit van het sportstimuleringsbeleid.
- Tweederde van de sportverenigingen wil in het kader van de BOS-impuls samenwerken met scholen of welzijnsinstellingen.

Topsport

- Kampen heeft geen topsportbeleid.
- Bij gemeenten van de omvang van Kampen is de schaalgrootte zodanig dat een specifiek topsportbeleid niet mogelijk is.
- Het Olympisch netwerk IJssel-vecht / Noord-veluwe en het Topsport Steunpunt Zwolle ondersteunen topsporters uit deze regio.

Tarieven

- Geen enkele berekeningssystematiek voor tarieven is waterdicht.
- De berekeningssystematiek van de sportnota in 1996 is bruikbaar voor de komende beleidsperiode.
- De dekkingspercentages van de gymnastieksalen en de buitensport liggen op dit moment niet op het niveau waarop is ingezet bij de sportnota van 1996. Om te voorkomen dat het dekkingspercentage onder het gewenste dekkingspercentage van 14,05 zakt, moeten de tarieven worden gekoppeld aan het dekkingspercentage.
- De tarieven bij buurgemeenten liggen gemiddeld hoger dan in Kampen. Iedere gemeente heeft zijn eigen tariefstructuur en geeft zijn eigen waarden aan sport.

Subsidies

- Van de stimuleringssubsidie Sport onderdeel incidentele sportactiviteiten wordt weinig gebruik gemaakt. De regeling moet worden aangepast.
- Sportevenementen werken stimulerend om aan sport- en beweegactiviteiten deel te nemen.
- Enkele sportverenigingen voeren werkzaamheid uit voor de gemeente. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden ontvangen zij een subsidie.
- Wij onderzoeken haalbaarheid van een jeugdsportfonds in Kampen.

3 Het nieuwe sport- en beweegbeleid

3.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk hebben wij conclusies op een rij gezet. Aan de hand van deze conclusie stellen wij in dit hoofdstuk de speerpunten van het nieuwe beleid vast. Van daaruit wordt actie ondernomen.

Buitensport

Situering sportparken

Een verplaatsing of herschikking van accommodaties is soms noodzakelijk. Maar naar de toekomst zijn wij voorstander van het situeren van sportcomplexen direct in de nabijheid van de woonomgeving. Dat is vanuit bereikbaarheid belangrijk (jonge kinderen), vanuit de sociale veiligheid (veel afgelegen accommodaties hebben grote problemen met vandalisme) en vanuit multifunctioneel gebruik. Kantines en sportvelden kunnen meer worden benut, met name overdag. Verder kunnen sportparken ook een functie hebben in de groene structuur van de gemeente. Sportparken hoeven niet altijd een standaard monotone inrichting te hebben en kunnen van grotere landschappelijke waarde zijn als daar bij de inrichting ook meer aandacht aan wordt besteed.

Normen

Een aantal buitensportverenigingen ervaart de capaciteit die voortvloeit uit de door de gemeente gehanteerde VNG-norm voor het gebruik van velden en kleedkamers als onvoldoende. Dit gevoel is met name bij een aantal voetbalverenigingen van toepassing. Naast de VNG-norm bestaat ook de NOC*NSF-norm. De minimum NOC*NSF-norm geeft aan te voorzien in twee *extra* kleedkamers per wedstrijdveld vanaf drie wedstrijdvelden. Wij hebben de huidige situatie bij de voetbalverenigingen toegepast op de NOC*NSF-norm. Zouden wij deze norm toepassen in Kampen dan betekent het dat er 2 voetbalvelden en 14/15 kleedkamers gebouwd moeten worden. Financieel gezien betekent het een bijdrage van ongeveer € 1.000.000,00. Daarnaast moet er een structurele kleedkamervergoeding van ongeveer € 30.000,00 beschikbaar worden gesteld. Dit vinden wij te kostbaar. Om die reden willen wij in Kampen een tussenvorm gaan hanteren.

Deze 'Kampernorm' kent de volgende uitgangspunten;

Algemeen

- De normen worden bekeken per sportpark

Wedstrijdvelden

- De VNG-norm voor wedstrijdvelden hanteren. Bij overschrijding van de norm met 0,5 moet een extra veld worden aangelegd.

Kleedkamers

- Per wedstrijdveld 2 kleedkamers. Bij 3 wedstrijdvelden 2 kleedkamers extra.
- Een sportpark met één wedstrijdveld en meisjes voetbal heeft recht op 3 kleedkamers.

Trainingvelden

- Per 14 (zaterdag) en 17,5 (zondag) normteams 1 trainingsveld (6400m²) beschikbaar stellen. Bij overschrijding met 0,25 van deze norm een extra trainingsveld aanleggen.

Door het hanteren van de Kampernorm schuiven enkele verenigingen naar de capaciteitsgrens. Op dit moment heeft deze norm geen financiële gevolgen. Voetbalvereniging Go-Ahead Kampen en Hockey Club Kampen zitten het dichtst tegen de capaciteitsgrens.

Knelpunten

Door stedelijke herontwikkeling, capaciteitsproblemen of in bepaalde onderhoudsituaties kunnen knelpunten ontstaan bij sportverenigingen. De gemeente zal bij knelpunten voor een passende oplossingen zorgen.

Het capaciteitsprobleem dat dreigt te ontstaan bij v.v. Go-Ahead Kampen is op te lossen door een natuurgrasveld te vervangen door een kunstgrasveld.

Wij zijn al in contact met de gebruikers van sportpark Hagenbroek om een oplossing te vinden voor het dreigende capaciteitsprobleem bij de hockeyvereniging. Via een plan van aanpak wordt een oplossing aangedragen.

Voor modelvliegclub Cumulus is de gemeente op zoek naar een geschikte locatie.

Beheer en onderhoud

Tijdens het sportdebat kwam naar voren dat sportverenigingen soms niet exact weten welke onderhoudstaken bij de gemeente horen en welke taken zij zelf hebben. In de bijlage treft u een overzicht waarin de verdeling van onderhoudstaken is weergegeven.

Het budget voor renovatie van velden is niet meer toereikend om de kwaliteit op peil te houden. Hiervoor is via de perspectiefnota extra geld beschikbaar gesteld.

Sport en bewegen in de openbare ruimte

De gemeente kijkt of de sport en bewegen voorzieningen in de openbare ruimte op peil zijn en/of er extra voorzieningen kunnen/moeten worden gecreëerd. Bij nieuwe sportaccommodaties wordt ook naar multifunctioneel gebruik door 'ongebonden' sporters gekeken.

Kunstgras

In de visie van de gemeente wordt Kampen een sportieve samenleving waar zoveel mogelijk mensen deelnemen aan betaalbare beweegactiviteiten. Kunstgrasvelden kunnen daar in faciliterende zin een bijdrage aan leveren. Van de velden kan namelijk bijna altijd gebruik gemaakt worden door diverse partijen. Naast het verenigingsgebruik kunnen er dus ook buitenschoolse en wijkgerichte beweegactiviteiten op plaatsvinden wellicht in combinatie met het gebruik van clubgebouwen die overdag leeg staan.

Bij sporten zoals hockey en korfbal levert het kunstgras een speltechnisch voordeel op. Wij zijn er (nog) niet van overtuigd dat kunstgrasvelden op dit moment een groot speltechnisch voordeel oplevert bij het voetbal. Bij het voetbal levert kunstgras wel als trainingsfaciliteit een kwaliteitsverbetering op.

Het is onze ambitie om de trainingsvelden van de voetbalverenigingen de komende jaren te verbeteren. Dit doen wij door toe te werken naar de situatie dat voetbalverenigingen, waar de gebruikers dat willen, de beschikking hebben over een kunstgrasveld. Op sportpark de Maten is al het kunstgrasveld aanwezig dat in de winterperiode door de voetbalverenigingen te gebruiken is als trainingsaccommodatie. Wij leggen in de komende jaren maximaal 6 kunstgrastrainingsvelden aan. Het is niet reëel om alle

kunstgrasvoetbalvelden ineens aan te leggen. Dit geeft een grote financiële druk op korte- (aanleg) en lange(vervanging) termijn. Eens in de twee jaar leggen wij een kunstgrasveld aan waarbij de capaciteit en kwaliteit van de velden in de gemeente leidend zijn. De kosten bedragen, afhankelijk van de ondergrond, ongeveer tussen de € 563.000,00 / € 748.640,00 inclusief BTW (prijsspeil januari 2009) per twee jaar.

Binnensport

Het realiseren van een extra sporthal is in deze beleidperiode noodzakelijk. De sleutel voor nieuw te bouwen binnensportaccommodaties ligt bij het onderwijs. Uit het verleden is gebleken dat binnensportaccommodaties het gebruik van scholen overdag nodig hebben om de exploitatie rond te krijgen. Het onderwijs moet dan ook worden betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven op sportaccommodatie gebied. Voor het gebruik van het onderwijs zal in de omgeving van de stationslocatie een sportvoorziening moeten worden gebouwd. Deze ontwikkeling is een unieke mogelijkheid om een sporthal te bouwen.

Sportstimulering

Jeugd in beweging

Onze inzet voor de komende jaren is om het bewegingsonderwijs op de basisschool verder te versterken. De gemeente Kampen kan dit dan ook niet alleen bereiken. De schoolbesturen spelen hierin de belangrijkste rol. Samen met hen willen we een plan van aanpak opstellen om het bewegingsonderwijs in de komende jaren naar een hoger plan te trekken. De gemeente is bekend met nieuwe sportstimuleringsprogramma's van het kabinet. Wij volgen de ontwikkelingen. Voor de korte termijn vinden wij het belangrijk het beleid wat recent in gang is ingezet, namelijk de 3 BOS-projecten optimaal tot uitvoering te brengen.

Daarnaast willen wij het succesvolle project 'Kies voor hart en sport' (Jeugd in beweging) continueren en een sportaanbod voor kinderen met motorische achterstanden creëren.

Bij het voorgezet onderwijs is het speerpunt om samen met scholen te kijken een aanpak/interventie die haalbaar is en voldoende draagvlak heeft om dit op te starten.

Sport voor ouderen

De groep Kampenaren tussen 55 en 65 jaar verandert (vanzelfsprekend) continu. De organisatie van een GALM-project is intensief en de kosten zijn aanzienlijk. Dit kunnen/willen we niet op het bordje van één of twee verenigingen neerleggen. De gemeente heeft hierin de voortrekkersrol en draagt zorg voor de (financiële) randvoorwaarden en kaderontwikkeling. Uitgangspunt is dat nieuwe deelnemers aansluiting vinden bij sportverenigingen. De gemeente neemt in de voorliggende beleidsperiode opnieuw het initiatief in het starten van nieuwe GALM-projecten.

Aangepast sporten

Voor de toekomst blijft het van belang dat de gemeente initiatief blijft nemen. Onder het motto "normaal waar het kan, speciaal waar het moet" wordt het sportaanbod voor deze doelgroep op peil gehouden. In de komende beleidsperiode zetten wij deze ingezette koers voort.

Verenigingsondersteuning

In de komende jaren zal het sportservicepunt versterkt en mogelijk uitgebreid worden, vanzelfsprekend op basis van signalen en vragen "uit het veld". De activiteiten die door het sportservicepunt zullen worden opgepakt, worden in afzonderlijke jaarplannen (plan van aanpak) vastgelegd.

De strategie/uitgangspunten voor verenigingsondersteuning in het nieuwe sportbeleid zijn:

- de gemeente Kampen investeert in vitale(gezonde) verenigingen. Natuurlijk sluiten we niet de ogen voor verenigingen in acute (financiële) problemen, maar de prioriteit ligt bij verenigingen die de potentie hebben om bijvoorbeeld (meer) leden op te vangen of die participeren in onderwijsprojecten;
- focus ligt zoveel mogelijk op één-op-één (langere) ondersteuningstrajecten om problematiek op te lossen;
- ondersteuning aan een vereniging is niet vrijblijvend. We verwachten voldoende draagvlak binnen een vereniging en duidelijk commitment van het verenigingsbestuur;
- versterking van het sporttechnisch kader. Goed opgeleide en inspirerende trainers/coaches vervullen (net als de vakdocent LO in het onderwijs) een cruciale rol in het betrekken en enthousiasmeren van kinderen. De gemeente Kampen wil hierin investeren.
- Evaluatie en monitoring
In de beleidscyclus spelen monitoring en evaluatie een belangrijke rol. We moeten immers weten of beleidsdoelen gehaald zijn en tussentijds of we op de goede weg zijn, of dat doelen hetzij middelen moeten worden bijgesteld.

Op verschillende manieren houden we zicht op de vorderingen, namelijk via:

- jaarlijkse verslaglegging sportstimuleringsprojecten;
- programmabegroting en productenraming;
- jaarlijks inzicht in gebruik van de sportaccommodaties;
- jaarlijks volgen van de ledenontwikkeling bij verenigingen;
- een gerichte beknopte evaluatie van de vordering van deze nota begin 2010.

Het raadsprogramma omvat de periode 2006-2010. We zijn voornemens om begin 2010 een korte beknopte tussenstand te geven van de vorderingen van de sportnota.

Topsport

De gemeente ziet topsport als een afgeleide van succesvol breedtesportbeleid. Vanuit vitale verenigingen kunnen talenten zich ontwikkelen. Topsportinitiatieven moeten vanuit de verenigingen gedragen worden. Het Olympisch netwerk IJssel-vecht / Noord-veluwe en het Topsport Steunpunt Zwolle ondersteunen onder andere topsporters uit Kampen. De gemeente gaat een samenwerkingsverband aan met het Olympisch netwerk IJssel-vecht / Noord-veluwe en het Topsport Steunpunt Zwolle.

Tarieven

De berekeningssystematiek van de sportnota in 1996 is bruikbaar voor de komende beleidsperiode. Deze systematiek gaan wij continueren.

De dekkingspercentages van de binnen- en buitensport liggen op dit moment niet allemaal op het niveau waarop is ingezet bij de sportnota van 1996. Het gewenste dekkingspercentage van 14,05% is bij de buitensport en de gymnastiekzalen niet gehaald. Wij stellen voor tot het jaar 2017 toe te werken naar een dekkingspercentage van minimaal 14,05% voor de binnen- en buitensportaccommodaties en de berekeningssystematiek te handhaven. Het tarief van de sporthallen verhogen wij met het prijsindexcijfer. Het tarief van de gymnastiekzalen stijgt tot 2017 in de praktijk met 5,125% per jaar. Om te komen tot het

gewenste dekkingpercentage verhogen wij jaarlijks tot 2017 de tarieven van de buitensport met 6,25%. De inflatie is hierin niet meegenomen. In tabel 3.1 is weergegeven wat de dit betekent ten aanzien van de tarieven. In de bijlage is de berekeningssystematiek en de ontwikkeling van de tarieven uitgebreid beschreven.

Om te voorkomen dat de dekkingpercentage onder het gewenste dekkingpercentage van 14,05 zakt, worden de tarieven vanaf 2017 gekoppeld aan het dekkingpercentage.

Tabel 3.1 Tariefontwikkeling (excl. inflatie)

jaar	gymnastiekzaal	sporthal	jaartarief per voetbal wedstrijdveld
2008	€ 4,75	€ 22,62	€ 1.590,60
2009	€ 4,99	€ 22,62	€ 1.690,01
2010	€ 5,24	€ 22,62	€ 1.789,43
2011	€ 5,48	€ 22,62	€ 1.888,84
2012	€ 5,72	€ 22,62	€ 1.988,25
2013	€ 5,97	€ 22,62	€ 2.087,66
2014	€ 6,21	€ 22,62	€ 2.187,08
2015	€ 6,45	€ 22,62	€ 2.286,49
2016	€ 6,70	€ 22,62	€ 2.385,90

Subsidies

Sportevenementen zijn een uitstekend middel om sport en bewegen te stimuleren. Sportevenementen hebben een goede invloed op de belangstelling voor sport. Ze geven aanleiding om de stap te zetten om te gaan sporten. Sportverenigingen die incidentele sportactiviteiten organiseren met een nationale- en/of internationale status ontvangen een subsidie vanuit stimuleringsregeling Sport onderdeel incidentele sportactiviteiten. Vanwege de 'magere' subsidie (max. € 540,00) werd weinig gebruik gemaakt van de regeling. Om het organiseren van sportevenementen te stimuleren verhogen wij de te verkrijgen subsidie tot maximaal € 750,00. Bij buitengewoon plaatselijk belang kan een subsidie van maximaal € 1.500,00 worden verkregen. Voor stimuleringsregeling Sport onderdeel incidentele sportactiviteiten stellen wij in totaal maximaal € 4.500,00 beschikbaar.

In het kader het onderzoek naar zelfwerkzaamheid bij sportverenigingen voor wat betreft onderhoudstaken stellen voor om eerst de zelfwerkzaamheid bij de voetbalverenigingen in de dorpen te evalueren. Begin 2009 starten wij met de uitvoering van de evaluatie. De terugkoppeling vindt plaats medio 2009.

3.2 Financieel overzicht

Gemiddeld besteedden gemeenten in 2008 € 58 per inwoner aan sport (lasten minus baten). In dat zelfde jaar was de netto gemeentelijke bijdrage in Kampen hoger (€ 64 per inwoner).

Tabel 3.2 Netto gemeentelijke bijdrage gemeente Kampen aan sport¹

	Begroting 2007		Rekening 2007		Begroting 2008 (primair)		Begroting 2009 (excl. PPN 2009-2012)	
	totaal	per inwoner	totaal	per inwoner	totaal	per inwoner	totaal	per inwoner
zwembad	1.056.000	21	1.254.000	25	1.102.000	22	1.309.000	27
binnensport	580.000	12	619.000	13	858.000	18	1.010.000	20
buitensport	1.099.000	22	1.033.000	21	974.000	20	997.000	20
sportstimulering	<u>220.000</u>	<u>4</u>	<u>224.000</u>	<u>4</u>	<u>219.000</u>	<u>4</u>	<u>247.000</u>	<u>5</u>
	2.955.000	59	3.130.000	63	3.153.000	64	3.563.000	72

Bij de bovenstaande berekeningen is het inwonersaantal van 49.444 (bron gemeente Kampen) gebruikt. Bij de binnensport liggen de bedragen in 2008 en 2009 hoger ten opzichte van 2007 vanwege onder andere eenmalige kosten voor groot onderhoud in respectievelijk de sporthallen Oosterholthoeve en Cellesbroek. In 2009 zijn de uitgaven voor het zwembad hoger, doordat de opgelegde taakstellende bezuiniging niet is gehaald.

Landelijk liggen de bijdragen aan sport op een niveau van € 58 per inwoner. In tabel 3.3 is de ontwikkeling van dit bedrag te zien. De gemeente Kampen wijkt daar van af.

Tabel 3.3

Gemeente	2006	2007	2008
20.000 tot 50.000 inwoners	51	54	56
50.000 tot 100.000 inwoners	54	57	60
Totaal gemeentegrootteklasse	54	55	58

Overzicht financiële consequenties voorstellen nieuw beleid

Tabel 3.4 geeft een overzicht van de financiële consequenties van de voorstellen voor het nieuwe beleid. Het gaat om een bedrag van circa € 8 miljoen. De sporthal moet in 2011 / 2012 gebouwd worden. De voorbereidingen starten in 2009.

De BTW is voor de binnensport grotendeels verhaalbaar. Het uitgangspunt is dat 20% van de BTW niet verhaalbaar is. Dit is als kostenverhogende component voor de binnensport meegenomen. Voor investeringen bij buitensportaccommodaties is de BTW (nog) niet verhaalbaar. Voor de buitensportaccommodaties zijn daarom de bedragen inclusief BTW gehanteerd.

Investerings worden afgeschreven over een bepaalde periode en hebben rentelasten (afschrijving en rente vormen samen de kapitaallasten). Daarnaast vragen de aangelegde accommodaties jaarlijks onderhoud, worden interne afdelingen belast (doorrekening) en zijn er kosten voor belasting en verzekering (energie is voor de gebruikers).

¹ De netto gemeentelijke bijdrage bestaat uit de lasten minus de baten exclusief de structurele bezuinigingstaakstelling sport ad € 64.000, de tennis- en ijsbanen en het eenmalig beschikbaar gestelde bedrag ad € 200.000 voor knelpunten sport voor het jaar 2008.

Tabel 3.4 Overzicht financiële consequenties voorstellen nieuw beleid (bedragen zijn gebaseerd op het prijspeil 2009)

(bedragen x € 1.000)													
	totale inv.	jaar	afschr. termijn	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Binnensport													
Sporthal, voorbereidingskosten	250	2009	40	19	18	18	18	18	17	17	17	16	16
idem, grondkosten	330	2010	nvt		17	17	17	17	17	17	17	17	17
idem, bouwkosten	700	2011	40			53	52	51	50	49	48	47	46
idem, bouwkosten	1.235	2012	40				93	91	90	88	86	85	83
idem, inventaris	441	2012	15				51	50	49	47	46	44	43
idem, extra exploitatielasten							180	180	180	180	180	180	180
Idem, extra huurprijngestgen							-74	-74	-74	-74	-74	-74	-74
Subtotaal binnensport	2.956			19	35	88	337	333	329	324	320	315	311
Buitensport													
Een rubber ingestrooid kunstgrasveld (voetbal)	591	2011 ²	divers			591							
idem, bodemtoeslag	195	2011	30			195							
Idem, bijdrage Grondbedrijf						-786							
idem, onderhoud						3	3	3	3	3	3	3	3
Een rubber ingestrooid kunstgrasveld (voetbal)	580	2010	divers		61	60	59	56	54	53	52	51	49
idem, bodemtoeslag	191	2010	30		16	16	15	15	15	14	14	14	13
idem, onderhoud					3	3	3	3	3	3	3	3	3
idem, extra huurinkomsten					-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1

² Het jaar van aanleg van het kunstgrasveld bij v.v. IJVV hangt af van het herontwikkelingsproject waar het trainingsveld onderdeel van uitmaakt.

	totale inv.	jaar	afschr. termijn	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Een rubber ingestrooid kunstgrasveld (voetbal)	603	2012	Divers				63	61	60	59	57	56	53
idem, bodemtoeslag	199	2012	30				17	16	16	16	15	15	15
idem, onderhoud							3	3	3	3	3	3	3
idem, extra huurinkomsten							-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Een rubber ingestrooid kunstgrasveld (voetbal)	628	2014	Divers						66	64	63	61	60
idem, bodemtoeslag	207	2014	30						17	17	17	16	16
idem, onderhoud									3	3	3	3	3
idem, extra huurinkomsten									-1	-1	-1	-1	-1
Een rubber ingestrooid kunstgrasveld (voetbal)	653	2016	Divers								70	67	65
idem, bodemtoeslag	215	2016	30								18	18	17
idem, onderhoud											3	3	3
idem, extra huurinkomsten											-1	-1	-1
Een rubber ingestrooid kunstgrasveld (voetbal)	679	2018	Divers										72
idem, bodemtoeslag	224	2018	30										19
idem, onderhoud													3
idem, extra huurinkomsten													-1
Een half zand ingestrooid kunstgrasveld (hockey)	135	2009	divers	135									
idem, bijdrage provincie				-135									
idem, onderhoud				2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
idem, extra huurinkomsten				-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1
Renovatie sportvelden				20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
idem, verwerkt in in PPN 2009-2012				-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20	-20

(bedragen x € 1.000)													
	totale inv.	jaar	afschr. termijn	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Subtotaal buitensport	5.100			1	80	82	162	156	238	233	318	310	393
Sportstimulering													
Stimuleringsregeling Sport				3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Topsport				5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Sportstimulering				40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
BOS-project ³				p.m.	p.m.	p.m.							
Subtotaal sportstimulering				48	48	48	48	48	48	48	48	48	48
Overige													
Nog te besteden provinciale subsidie				112									
idem, bijdrage provincie				-112									
Communicatie sportnota				3									
Subtotaal overige				3									
Totaal	8.056			71	163	218	547	537	615	605	686	673	752

³ Er volgt nog een adviesnota over de extra middelen die nodig zijn ter dekking van de BOS-impuls

Toelichting berekening kunstgrasvelden voetbal

Het berekenen van de kapitaallasten verschilt per type accommodatie. In tabel 3.5 is een voorbeeld uitgewerkt voor een kunstgrasvoetbalveld (hoge kwaliteit) met toeslag voor een slappe bodem. Het prijspeil is geïndexeerd. Er is uitgegaan van een jaarlijkse index van 4% in 2009, 3% in 2010 en 2% in de jaren 2011 en 2012. De toplaag van een kunstgrasveld wordt vervangen in 12 tot 15 jaar. Bij goed onderhoud is 15 jaar mogelijk (onderhoud wordt te vaak genegeerd bij kunstgras). Op basis van verschillende (lineaire) afschrijvingstermijnen en een rentepercentage van 5% zijn de kapitaallasten in 2009 exclusief bodemtoeslag € 59.723. Met toeslag stijgen deze naar circa € 75.193. Een kunstgrasveld is qua exploitatie normaal circa € 60.000 inclusief BTW, maar de bodemtoeslag maakt het aanzienlijk duurder.

Tabel 3.5 Voorbeeld kapitalisering van een kunstgras voetbalveld aanleg in 2009
kwaliteit hoog met slappe bodemtoeslag

	aanlegkosten 2008	aanlegkosten 2009	afschrijvings termijn	kapitaallasten 2009	kapitaallasten 2010
veld toplaag	€ 279.650	€ 290.800	15	€ 33.927	€ 32.957
veld onderbouw	€ 136.850	€ 142.300	30	€ 11.858	€ 11.621
totaal veld	€ 416.500	€ 433.100			
verlichting	€ 46.400	€ 48.260	20	€ 4.826	€ 4.705
berekening	€ 23.800	€ 24.750	10	€ 3.713	€ 3.589
hekwerken	€ 19.000	€ 19.760	15	€ 2.305	€ 2.239
paden e.d.	€ 35.700	€ 37.130	30	€ 3.094	€ 3.032
subtotaal	€ 541.400	€ 563.000		€ 59.723	€ 58.143
bodemtoeslag	€ 178.500	€ 185.640	30	€ 15.470	€ 15.161
totaal	€ 719.900	€ 748.640		€ 75.193	€ 73.304

Jaarlijks onderhoud is gebaseerd op redelijke marktprijzen. Voor onderhoud van kunstgras is ook gerekend met het wekelijks slepen.

Risico's

De volgende risico's kunnen de planning en kosten beïnvloeden:

- de woningbouwontwikkeling stagneert waardoor de sportvraag vertraagt (investeringen op de korte termijn in 2009 en 2010 zijn afgestemd op de actuele vraag);
- het integreren van nieuwe inwoners vertraagt, waardoor een vertraging optreedt in de geprognosticeerde sportbehoefte;
- verenigingen zijn niet in staat behoefte op te vangen waardoor de ontwikkeling niet verloopt zoals voorzien (inwoners sporten minder, of buiten de gemeente, of meer commercieel);
- de kosten zijn gebaseerd op kengetallen. Specifieke omstandigheden (bodembkundig, ontsluiting en grondverwerving) kunnen invloed hebben op de kosten.

In alle gevallen verdient het aanbeveling om jaarlijks de accommodatiebehoefte te monitoren en indien nodig bij te stellen.